

απόψεις

Οι καιροί απαιτούν να ιχνηλατήσουμε αυτά που μας ενώνουν

Οι εκλογές αποτελούν παρελθόν. Από σήμερα, το ζητούμενο είναι η νομιμοποιημένη άσκηση της κρατικής κυριαρχίας. Και για να έρθουμε στα χωράφια μας, πρωταρχικό ζητούμενο είναι η άσκηση αποτελεσματικής φορολογικής πολιτικής.

Έχουμε πολλές φορές υπογραμμίσει ότι η επιλογή των φορολογικών μέτρων συνδέεται άμεσα με τη μορφή διακυβέρνησης που επιλέγει κάθε κόμμα. Η φορολογία συνιστά ύψιστη πολιτική πράξη. Συνεπώς, έχει ενδιαφέρον να συγκρίνουμε τις προεκλογικές προτάσεις των πέντε μεγαλύτερων κομμάτων: Νέα Δημοκρατία, Σύριζα, Πασόκ, Ανεξάρτητοι Έλληνες και Δημοκρατική Αριστερά, προκειμένου να προσπαθήσουμε να διακριθώσουμε όχι τόσο τα σημεία σύγκρουσής τους, αλλά τις τυχόν κοινές τους συλλογιστικές.

Φαίνεται ότι κυρίαρχη κοινή διαπίστωση των πέντε πολιτικών κομμάτων είναι πως το ισχύον φορολογικό σύστημα είναι ανεπαρκές και ότι αυτό πρέπει να αντικατασταθεί από ένα νέο, περισσότερο δίκαιο και κυρίως μη συνεχώς μεταβαλλόμενο, ώστε να καταστεί δυνατή η δημιουργία σταθερού φορολογικού περιβάλλοντος. Κατά τις πρόσφατες δεκαετίες, ίσως είναι η πρώτη φορά που τουλάχιστον η πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων μοιάζει να αντιλαμβάνεται τη σημασία της βεβαιότητας στη φορολογία σε τέτοιο βαθμό, ώστε να καθιστά τη νομοθετική σταθερότητα επιτακτικό ζητούμενο.

Δεύτερο σημείο κοινής αναφοράς μεταξύ των πέντε κομμάτων φαίνεται να είναι η παραδοχή της αδυναμίας να λειτουργήσει αποτελεσματικά ο ισχύον φορολογικός και ελεγκτικός μηχανισμός. Η ανάγκη ανασυγκρότησης του φοροελεγκτικού μηχανισμού αποτελεί αιτούμενο όλων των συνεπών φορολογουμένων-πολιτών της χώρας. Ιδίως διότι, αυτή αφενός θα οδηγήσει στην απλούστευση των φορολογικών διαδικασιών και αφετέρου θα περιορίσει επιτέλους τη φοροδιαφυγή, θα διευρύνει τη φορολογική βάση και θα ελαφρύνει το φορολογικό βάρος από τους ώμους των ολίγων σήμερα συνεπών.

Τρίτο πεδίο στο οποίο φαίνεται να αναπτύσσεται αρκετά ομοειδής οπτική είναι

η ανάγκη μείωσης των φορολογικών συντελεστών. Τόσο στους έμμεσους, όσο και στους άμεσους φόρους. Ιδίως, η ελάφρυνση των συντελεστών του Φ.Π.Α., αλλά και των συντελεστών φόρου εισοδήματος κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, διότι οι υψηλοί αυτοί συντελεστές μοιάζει να έχουν εξαντλήσει την οριακή τους αποδοτικότητα.

Τέταρτο πεδίο για το οποίο φαίνεται να αναπτύσσεται μια κοινή συλλογιστική συνιστά η ανάγκη δημοσιοποίησης και ελέγχου των επιμέρους συναλλαγών, ώστε να καθίσταται ικανός ένας πιο αποτελεσματικός έλεγχος «πόθεν έσχες». Παράλληλα, ακούγονται αρκετές απόψεις για την «αντικειμενικοποίηση» της σχέσης φορολογικής αρχής - φορολογούμενου, ώστε να περιορισθεί με κάθε τρόπο το περιθώριο παράνομης συναλλαγής.

Τέλος, πέμπτο πεδίο στο οποίο και τα πέντε κόμματα προτείνουν αλλαγές είναι η φορολογία της περιουσίας. Σύγκλιση φαίνεται να επέρχεται στην ανάγκη ομογενοποίησης των υφισταμένων φόρων επί της περιουσίας, ιδίως επί των ακινήτων και η ενσωμάτωση του ειδικού τέλους ηλεκτροδοτούμενων χωρών σε κάποιον ενιαίο φόρο επί της ακίνητης περιουσίας.

Ήδη, η καταγραφή των ανωτέρω πεδίων στα οποία καταγράφονται ομοιότητες ή παραπλήσιες πολιτικές θέσεις των κυρίαρχων σήμερα πολιτικών δυνάμεων καταδεικνύει ότι η προσπάθεια εθνικής συνεννόησης για την ανασυγκρότηση των δημοσίων εσόδων και την αποκατάσταση της φορολογικής και κατά συνέπεια της κοινωνικής δικαιοσύνης, όχι απλώς δεν είναι αδύνατη, αλλά τουναντίον παρουσιάζεται ευχερής. Είναι προφανές ότι παραμένουν προς εξέταση πολλά επιμέρους ζητήματα, τα οποία και θα καταδείξουν τις διαφορές πολιτικής αντίληψης κάθε κόμματος, αναφορικά με την άσκηση φορολογικής πολιτικής.

Όμως, η κρισιμότητα των περιστάσεων και η δημοσιονομική κατάρρευση της χώρας καθιστούν μέγιστο πολιτικό ζητούμενο την άμβλυση των διαφορών στις επιμέρους πολιτικές αντιλήψεις και την προσπάθεια για να επιτευχθεί σύζευξη. Ήρθε ο καιρός οι πολιτικές δυνάμεις με ευρεία κοινοβουλευτική πλειοψηφία να ψηφίσουν και να επιμείνουν στην αποτελεσματική εφαρμογή μιας ενιαίας και σταθερής φορολογικής πολιτικής. Μια ενιαίας φορολογικής πολιτικής, με κύριο γνώμονα ό,τι μπορεί σήμερα να ενώσει την κοινωνία και να αποκαταστήσει τον βαριά τραυματισμένο κοινωνικό της ιστό. Σήμερα, κριτήριο των νομοθετικών πρωτοβουλιών πρέπει να είναι η σύνθεση και όχι η περιχαράκωση στις επιμέρους πολιτικές θέσεις, οι οποίες πιθανόν να οδηγούσαν σε καλύτερη εξυπηρέτηση επιμέρους πολιτικών επιλογών, αλλά δυστυχώς η χώρα δεν έχει τον χρόνο να περιμένει, ούτε την πολυτέλεια να παρακολουθήσει την προσπάθεια επικράτησης της μιας ή της άλλης πολιτικής αντίληψης. Κυρίαρχη πολιτική αντίληψη θα πρέπει σήμερα να είναι η σύνθεση των αντιθέσεων και η ανασυγκρότηση του κρατικού μηχανισμού. Μετά και αφού αυτό θα έχει επιτευχθεί, θα έχουμε την πολυτέλεια των επιμέρους επιδιώξεων με βάση τις διαφοροποιημένες πολιτικές θέσεις.

Ασπασία Μάλλιου